314 231

Karpacki Oddział Straży Granicznej
im. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich
w Nowym Sączu

Nowy Sącz, dnia 24-10-2019 r.

KA-OI.0910.3.2019 JK

Egz. nr 2

NACZELNIK
WYDZIAŁU KOORDYNACJI DZIAŁAŃ,

NACZELNIK
WYDZIAŁU ŁĄCZNOŚCI I INFORMATYKI,

NACZELNIK
WYDZIAŁU OCHRONY INFORMACJI
KARPACKIEGO ODDZIAŁU STRAŻY GRANICZNEJ
w Nowym Sączu.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z „Rocznym planem kontroli na rok 2019" nr RPW 968/2019 opracowanym przez Pełnomocnika Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej do spraw ochrony informacji niejawnych */Pełnomocnik ochrony/* i zatwierdzonym przez Komendanta Ka OSG w dniu 11 stycznia 2019 r. została przeprowadzona w trybie zwykłym kontrola w Wydziałach; Koordynacji Działań, Łączności i Informatyki, Ochrony Informacji Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu */WKD, WŁiI, WOI Ka OSG/*. Podstawą prawną prowadzonych działań kontrolnych były *wytyczne* do decyzji 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. *w sprawie wprowadzenia do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzenia kontroli w urzędach obsługujących organy lub jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych* (Dz. Urz. MSW z 2012 r. poz. 43 z późn. zm.) wprowadzone do stosowania w Straży Granicznej § 1 decyzji nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 sierpnia 2012 r. *w sprawie wprowadzenia do stosowania w Straży Granicznej do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzenia kontroli w urzędach obsługujących organy lub jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych* (Dz. Urz. KGSG poz. 47 z późn. zm.).

Tematem przedmiotowych działań była „Kontrola stanu ochrony informacji niejawnych oraz przestrzegania przepisów o ochronie tych informacji. Okresowa kontrola ewidencji, materiałów i obiegu dokumentów".

I. Oznaczenie podmiotu kontrolowanego, jego adres, imię i nazwisko kierownika podmiotu kontrolowanego.

Wydziały; Koordynacji Działań, Łączności i Informatyki, Ochrony Informacji Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu
33-300 Nowy Sącz, ul. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich 5, woj. małopolskie.,

Funkcję kierownika poszczególnych podmiotów kontrolowanych w okresie objętym kontrolą pełnili:

- **ppłk SG Artur GROMALA**
  Naczelnik
  Wydziału Koordynacji Działań,
  Karpackiego Oddziału Straży Granicznej,

- **kpt. SG Tomasz WOJS**
  Naczelnik
  Wydziału Łączności i Informatyki,
  Karpackiego Oddziału Straży Granicznej,

- **ppłk SG Przemysław JUSZCZAK**
  Naczelnik
  Wydziału Ochrony Informacji,
  Karpackiego Oddziału Straży Granicznej

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe kontrolerów, nazwa komórki kontroli oraz numer i data upoważnienia do kontroli.

Kierownik zespołu kontrolnego:

- **por. SG Józef KORONA** - Zastępca Naczelnika Wydziału Ochrony Informacji Karpackiego Oddziału Straży Granicznej, Upoważnienie do kontroli nr 222/Z/19 z dnia 27.03.2019 r, poświadczenie bezpieczeństwa nr V 0787218S upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „Ściśle Tajne" ważne do 22.11.2023 r.

Członkowie zespołu:

- **mjr SG Dorota KROK** - Kierownik Sekcji Ochrony Informacji - Inspektor Bezpieczeństwa Teleinformatycznego Wydziału Ochrony Informacji Karpackiego Oddziału Straży Granicznej, Upoważnienie do kontroli nr 2223/Z/19 z dnia 27.03.2019 r, poświadczenie bezpieczeństwa nr KA 014917S upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „Ściśle Tajne", ważne do 11.12.2022 r.
- **chor. SG Dominik ZIOBRO** - Kierownik Sekcji Ochrony Dokumentacji Wydziału Ochrony Informacji Karpackiego Oddziału Straży Granicznej, Upoważnienie do kontroli nr 224/Z/19 z dnia 27.03.2019 r, poświadczenie bezpieczeństwa nr KA 010418S upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „Ściśle Tajne", ważne do 29.08.2023 r.
- **chor. SG Łukasz BEDNARZ** - Kierownik Sekcji Ochrony Fizycznej Wydziału Ochrony Informacji Karpackiego Oddziału Straży Granicznej, Upoważnienie do kontroli nr 225/Z/19 z dnia 27.03.2019 r, poświadczenie bezpieczeństwa nr IN 05019ST upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „Tajne", ważne do 25.01.2020 r.
- **st. chor. SG Konrad BIAŁOGŁOWICZ** - Specjalista Sekcji Ochrony Informacji Wydziału Ochrony Informacji Karpackiego Oddziału Straży Granicznej, Upoważnienie do kontroli nr 226/Z/19 z dnia 27.03.2019 r, poświadczenie bezpieczeństwa nr KA 000118S upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „Ściśle Tajne", ważne do 05.01.2023 r.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w podmiocie kontrolowanym.

Czynności kontrolne prowadzono w okresie od 01 kwietnia do 15 maja 2019 r. i zostały przedłużone do dnia 01 czerwca 2019 r.

Czynności kontrolne prowadzono przez cały wymieniony okres z wyłączeniem dni 10,11,12 kwietnia 2019 r. i dni wolnych od służby.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą.

- *Zakres przedmiotowy kontroli.*

1. Okresowa kontrola ewidencji i obiegu materiałów niejawnych prowadzona poprzez porównanie zgodności stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym materiałów niejawnych przetwarzanych przez funkcjonariuszy i pracowników *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* z wyłączeniem sieci utajnionej łączności telekopiowej i kancelarii tajnej.
   Kontrolą zostały objęte materiały niejawne znajdujące się na wyłącznym stanie wykonawców merytorycznych pobrane przez nich na podstawie urządzeń ewidencyjnych z kancelarii tajnej KaOSG oraz materiały przez nich wykonane.

   Powyższe realizowane było poprzez:

   1) Porównanie stanu ewidencyjnego z faktycznym materiałów niejawnych zaewidencjonowanych w urządzeniach ewidencyjnych kancelarii tajnej a pobranych na stan przez wykonawców merytorycznych z *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* w okresie objętym kontrolą (w 100% materiały „ściśle tajne" i „tajne" pozostałe w sposób losowy, nie mniej niż 50% materiałów o klauzuli „poufne" i „zastrzeżone") przy wykorzystaniu sporządzonych przez kancelarię tajną imiennych wykazów pobranej dokumentacji, kart RWD i innych.
   2) Weryfikację stanu realizacji aspektów bezpieczeństwa osobowego działania systemu ochrony informacji niejawnych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG*, poprzez sprawdzenie, czy przetwarzający materiały niejawne spełniają ustawowo-formalne wymogi posiadania ważnych poświadczeń bezpieczeństwa osobowego, zaświadczeń o przeszkoleniu z oin i innego rodzaju upoważnień do przetwarzania informacji niejawnych wynikających z przepisów.
   3) Sprawdzenie czy wykonawcy merytoryczni właściwie realizują przepisy i wytyczne wobec materiałów niejawnych wytwarzanych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* poprzez selektywną weryfikację pod względem formalnym ich wykonania.

2. Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych w sieciach i systemach teleinformatycznych użytkowanych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG,* z wyłączeniem sieci utajnionej łączności telekopiowej, realizowana była poprzez:

   1) Analizę dokumentacji bezpieczeństwa niejawnych sieci i systemów teleinformatycznych pod względem kompletności, aktualizacji i konfiguracji stanowisk użytkowanych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG.*
   2) Sprawdzenie czy osoby funkcyjne wykonujące czynności i prace zlecone oraz użytkownicy niejawnych sieci i systemów posiadają odpowiednią, ważną dokumentację uprawniającą do wykonywania w nich czynności, w tym dokumentację bezpieczeństwa.
   3) Analizę ustawień kontrolowanych niejawnych sieci i systemów teleinformatycznych pod względem kompletności zainstalowania i bieżącej aktualizacji właściwego oprogramowania, w tym antywirusowego i ich zgodnością z właściwą dokumentacją bezpieczeństwa.
   4) Sprawdzenie zabezpieczeń lokalizacji stanowisk niejawnych sieci i systemów teleinformatycznych pod względem spełniania przez nie warunków bezpieczeństwa fizycznego i ich zgodności z dokumentacją bezpieczeństwa danej sieci, systemu.
   5) Sprawdzenie czy wartości klauzul tajności informacji niejawnych przetwarzanych

na stanowiskach niejawnych sieci i systemów teleinformatycznych użytkowanych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* są zgodne bądź mniejsze od wartości klauzuli tajności do której dany system został akredytowany.

3. Realizacja zadań związanych z zagadnieniami bezpieczeństwa fizycznego ochrony informacji niejawnych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* zweryfikowano poprzez sprawdzenie:

   1) Realizacji postanowień zawartych w dokumencie *„Plan ochrony informacji niejawnych Ka OSG w Nowym Sączu, w tym w razie wprowadzenia stanu nadzwyczajnego" /Plan ochrony.../* w stosunku do uregulowań dotyczących *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* traktujących o sposobie zabezpieczenia pomieszczeń, środków i materiałów w nich przetwarzanych pod względem ich celowości, kompletności i wyposażenia.
   2) Sposobu stosowania procedur wykorzystania i zarządzania środkami bezpieczeństwa fizycznego informacji niejawnych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG*, w tym sposobu i zasad pobierania i zdawania kluczy do pomieszczeń służbowych i szaf, przechowywania kodów dostępu do zamków szyfrowych, duplikatów kluczy i ich zgodności z przyjętymi uregulowaniami w tym zakresie.
   3) Umiejętności poszczególnych wykonawców merytorycznych co do posługiwania się środkami ochrony fizycznej materiałów niejawnych będących na wyposażeniu pomieszczeń *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* w których przechowują oni materiały niejawne.

- *Cel kontroli:*

1. Sprawdzenie ewidencji, materiałów i obiegu dokumentów niejawnych oraz zgodności stanu faktycznego materiałów niejawnych ze stanem ewidencyjnym na podstawie urządzeń ewidencyjnych.
2. Sprawdzenie sposobu stosowania zasad i realizacji przepisów o ochronie informacji niejawnych w zakresie przetwarzania i obiegu materiałów niejawnych przetwarzanych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG.*
3. Wyrabianie u wykonawców właściwych nawyków w postępowaniu z dokumentami niejawnymi.
4. Eliminowanie stwierdzonych niedociągnięć i nieprawidłowości w zakresie przetwarzania materiałów niejawnych.
5. Formułowanie wniosków i zaleceń w sprawie doskonalenia systemu ochrony informacji niejawnych.
6. Ujawnienie ewentualnych nieprawidłowości i przyczyn ich powstania oraz osób(y) za nie odpowiedzialnych(ej).

- *Okres objęty kontrolą.*

Kontrola obejmuje okres działalności *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* w sprawdzanym zagadnieniu **od dnia 16 maja 2016 r. do dnia 01 lutego 2019 r.** oraz dokumentów niepodszytych do akt za lata ubiegłe.

V. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Ocenę skontrolowanej działalności sformułowano na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu kryteriów legalności, rzetelności i celowości. Podstawą wydania oceny było przeprowadzanie działań kontrolnych w stosunku do *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* w określonym kontrolą zakresie obejmującym 3 obszary.

Przeprowadzone w **obszarze 1** ustalenia są realizacją czynności kontrolnych *z zakresu porównania zastanego stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym materiałów niejawnych oraz*

sposobu przetwarzania materiałów niejawnych w kontrolowanej komórce organizacyjnej. W czasie wykonywania czynności kontrolnych w *WŁiI Ka OSG* ujawniono 2 incydenty w ochronie informacji niejawnych */oin./*, które po przeprowadzeniu czynności ustaleniowych nie zostały zakwalifikowane jako naruszenie przepisów *oin.* a tylko naruszenie zasad. Przedmiotowe incydenty dotyczyły desygnowania osób do procesu brakowania materiałów kryptograficznych o klauzuli TAJNE, posiadających dostęp i poświadczenia bezpieczeństwa do klauzuli POUFNE. Wystąpienie przedmiotowych incydentów w *oin.* wymusza przyznanie oceny negatywnej z zakresu kontrolowanej działalności dla rzeczonego wydziału. Dodatkowo w komórce tej stwierdzono uchybienie w zakresie archiwizacji polegające na ujawnieniu nierozliczonego i niezakończonego „Dziennika ewidencyjnego materiałów kryptograficznych" prowadzonego jeszcze w Karpackim Ośrodku Wsparcia SG.
Przeprowadzone działania kontrolne w WKD Ka OSG wykazały uchybienie z zakresu archiwizacji, które dotyczyły zakończonych a nieprzekazanych (ogółem 9 szt.) „Dzienników ewidencji szyfrofaksów" i „Książek raportów ze służby' i „Książek doręczeń szyfrofaksów" prowadzonych w latach 2017-2018. Przedmiotowe materiały należy zgodnie z obowiązującymi wymogami przygotować do archiwizacji a następnie zdać do kancelarii tajnej Ka OSG. Kontrolowane zagadnienia oceniono dla *WKD Ka OSG pozytywnie z uchybieniami*.
Pozytywnie oceniono kontrolowany obszar działalności w zakresie objętym działaniami kontrolnymi dla WOI Ka OSG.

Czynności kontrolne **w obszarze 2** obejmowały *sprawdzenie stanu przestrzegania przepisów o oin. w sieciach i systemach teleinformatycznych użytkowanych w WKD, WŁiI, WOI Ka OSG.* Przeprowadzona kontrola we wszystkich sprawdzanych zagadnieniach wykazała właściwe działanie podmiotów kontrolowanych. Przeprowadzona analiza działania poszczególnych niejawnych systemów/stanowisk teleinformatycznych wykazała potrzebę przeorganizowania pod względem lokalowo-sprzętowym funkcjonowania stanowiska ST „MILNET-Z" wykorzystywanego w działalności służbowej przez *WKD Ka OSG.* Wynikające z przeprowadzonej analizy funkcjonowania przedmiotowego stanowiska uwagi i postulaty dotyczą części organizacyjnej nie będącej przedmiotem kontroli i powinny zostać załatwione przez *WKD* w porozumieniu z *WOI Ka OSG.*
Obszar ten oceniono *pozytywnie* dla wszystkich kontrolowanych komórek.

Obszar 3 obejmował swoim zakresem *sprawdzenie realizacji zadań związanych z zagadnieniami bezpieczeństwa fizycznego* ochrony informacji niejawnych *w WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* i został oceniony przez zespół kontrolny jako całość *pozytywnie.* Przeprowadzona analiza funkcjonowania systemu ochrony fizycznej w kontrolowanych komórkach organizacyjnych pozwoliła na sformułowanie postulatów do wprowadzenia w dalszej działalności służbowej tych komórek mających na celu usprawnienie i uszczelnienie tegoż systemu.

Reasumując zespół kontrolny, na podstawie ustaleń poczynionych w kontrolowanym podmiocie stwierdza, że zadania związane z wykonywaniem postanowień ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. *o ochronie informacji niejawnych* (Dz. U. z 2019. poz. 742 j. t.) */ustawa.../* i przepisów do niej wykonawczych, w zakresie przedmiotowym objętym kontrolą realizuje na poziomie **pozytywnym.** Reasumując wyniki z przeprowadzonych zespół kontrolny czynności w **obszarze 1** realizowanych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* zespół kontrolny stwierdza, iż **stan ewidencyjny materiałów niejawnych objętych kontrolą jest zgodny ze stanem faktycznym** materiałów niejawnych.
W zagadnieniach przetwarzania materiałów niejawnych, bezpieczeństwa osobowego i fizycznego zespół ocenia ***pozytywnie*** dla *WKD, WOI Ka OSG*, natomiast w związku z wystąpieniem incydentu w ochronie informacji niejawnych dla rzeczonych zagadnień ocenia ***negatywnie*** dla *WŁiI Ka OSG.*
Stan ochrony informacji, przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych z zakresu porównania stanów dokumentów, obiegu i przetwarzania materiałów niejawnych

kontrolowanych podmiotach należy ocenić jako ***pozytywny*** *z zastrzeżeniem rozwiązań systemowych ujawnionych w aspektach tyczących WŁiI Ka OSG.*

Powyższą ocenę działalności zespół kontrolny sformułował na podstawie następujących ustaleń przedstawionych poniżej.

Obszar 1. Okresowa kontrola ewidencji i obiegu materiałów niejawnych prowadzona poprzez porównanie zgodności stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym materiałów niejawnych przetwarzanych przez funkcjonariuszy i pracowników *WOŚ Ka OSG* z wyłączeniem wewnętrznego obiegu dokumentów legalizacyjnych i kartoteki ewidencji operacyjno-śledczej po byłym Ka OSG.

Kontrolę obszaru przeprowadzili – por. SG Józef KORONA, chor. SG Dominik ZIOBRO

Szczegółowe ustalenia z kontrolowanego obszaru, materiały dowodowe kontrolujący zawarli w „Notatkach służbowych" będących częścią nr 1 i 2 „Akt kontroli".

Przedmioty poddane czynnościom kontrolnym na podstawie których dokonano oceny podmiotu kontrolowanego:

1. „Wykazy pobranej dokumentacji niejawnej z kancelarii tajnej Ka OSG" sporządzone przez kancelarię tajną dla poszczególnych wykonawców merytorycznych w;
   - *WKD Ka OSG: – L. ZABRZEŃSKI, R. BARTKOWIAK,*
   - *WŁiI Ka OSG: – A. ŻABECKA, M. RYMANOWICZ, W. MARCZAK,*
   - *WOI Ka OSG: – A. OSAK, D. KROK. /wykaz.../*

2. „Rejestr Wydanych Dokumentów" – *karty RWD* prowadzone w kancelarii tajnej dla wykonawców merytorycznych z:
   - *WKD Ka OSG* o nr.: 9; 14; 22; 34; 46; 47; 60; 76;
   - *WŁiI Ka OSG* o nr.: 18; 30; 36; 37; 38; 64; 86; 97;
   - *WOI Ka OSG* o nr.: 17; 26; 35; 45; 58; 94

   - którym wydano materiały niejawne.

3. Protokoły brakowania materiałów o krótkotrwałym znaczeniu praktycznym niszczonych na podstawie Zarządzenia Nr 53 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 23 grudnia 2011 r. *w sprawie szczególnego sposobu organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych oraz innych komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za przetwarzanie materiałów niejawnych, sposobu i trybu przetwarzania informacji niejawnych oraz doboru i stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego* (Dz. Urz. KGSG 2011.17.56 z późn. zm.) */Zarządzenie 53.../*.

4. „Dziennik Ewidencji Dokumentów Kryptograficznych w Ka OSG" nr Rdet. KA-OI-Z-53/17.

5. Spisy Akt Przekazanych do Archiwum Straży Granicznej w Szczecinie z zakresu ewidencji operacyjnej prowadzonej przez WOI Ka OSG,

6. Dla Teczek Akt Postępowań Sprawdzających */TAPS/* prowadzonych przez *WOI Ka OSG*, czynnościami kontrolnymi objęto karty spisu zawartości na których zaewidencjonowano dokumenty niejawne, które porównano z *wykazem...* sporządzonym dla A. OSAK i stanem faktycznym w przedmiotowych teczkach.

ZAGADNIENIA OBJĘTE CZYNNOŚCIAMI KONTROLNYMI:

Zagadnienie 1: Porównanie stanu ewidencyjnego z faktycznym materiałów niejawnych ujętych na stanie funkcjonariuszy i pracowników *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG.*

Wszystkie kontrolowane podmioty tj. *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* we właściwych sobie, zatwierdzonych przez Komendanta Ka OSG poszczególnych „Wewnętrznych podziałach zadań…" posiadają określone zadania związane z zakresem prowadzonych czynności kontrolnych.

W okresie objętym kontrolą w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* w okresie objętym kontrolą **nie przetwarzano materiałów niejawnych o klauzuli „ŚCIŚLE TAJNE".**

Materiały o klauzuli **„TAJNE"** przetwarzane są w kontrolowanych podmiotach **zgodnie** z obowiązującymi przepisami przez osoby **spełniające** warunki bezpieczeństwa osobowego, przy użyciu **właściwych**, **współmiernych** środków ochrony oraz w miejscach do tego przeznaczonych. Przyjęto i stosuje się zasadę ograniczonego do minimum dostępu i rozliczania przedmiotowej dokumentacji w możliwie najkrótszym czasie po ich służbowym wykorzystaniu. Weryfikacji materiałów o klauzulach „TAJNE" dokonano poprzez sprawdzenie 100% dokumentów i procesu ich przetwarzania t.j. obiegu od zaewidencjonowania, poprzez ich ekspediowanie-przekazanie, ewentualną archiwizację bądź zniszczenie. Na każdym etapie sprawdzono odpowiednie urządzenia ewidencyjne (dzienniki, karty zapoznania, wykazy przesyłek, protokoły brakowania jak również wytworzone teczki tematyczne i spisy akt przekazanych do archiwum).

Materiały niejawne oznaczone klauzulami **„POUFNE"** i **„ZASTRZEŻONE"** przetwarzane są przez funkcjonariuszy *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* w sposób **zgodny** z obowiązującymi przepisami. Przeprowadzone porównanie zgodności stanu faktycznego ze stanem ewidencyjnym materiałów niejawnych zaewidencjonowanych w urządzeniach ewidencyjnych kancelarii tajnej a pobranych na stan przez wykonawców merytorycznych z kontrolowanych podmiotów w okresie objętym kontrolą **nie wykazało braku dokumentu**. Do przeprowadzenia tych czynności wykorzystano sporządzone przez kancelarię tajną imienne *wykazy…*, *karty RWD* a przy weryfikacji *TAPS* ich poszczególne spisy zawartości. Weryfikację dokumentów o klauzulach „POUFNE" i „ZASTRZEŻONE" dokonano w 100% w zakresie porównania stanu faktycznego z ewidencyjnym, natomiast w sposób losowy co do innych zagadnień procesu ich przetwarzanie (nie mniej niż 50%). Szczegółowej kontroli poddano dokumenty niejawne wymienione w *wykazach*... i kartach RWD u wykonawców– według stanu na dzień 01 lutego 2019 r.

Wyrywkowej kontroli poddano także sposób niszczenia i zdejmowania materiałów niejawnych ujętych w protokołach brakowania a przetwarzanych przez *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG.*

W czasie kontroli przedmiotowego zagadnienia w *WŁiI Ka OSG* ujawniono, iż w okresie objętym kontrolą **dwukrotnie doszło do incydentów** w ochronie informacji niejawnych. Przedmiotowe incydenty polegały na tym, że w procesie brakowania materiałów kryptograficznych o klauzuli TAJNE, przetwarzanych przez administratora materiałów kryptograficznych */AMK/* brały udział osoby posiadające dostęp i poświadczenia bezpieczeństwa do klauzuli POUFNE. Powyższe stanowi naruszenie zasady ochrony informacji niejawnych wynikającej z art. 8 pkt. 1 *ustawy*... to jest: *„Informacje niejawne, którym nadano określona klauzulę tajności mogą być udostępnione wyłącznie osobie uprawnionej, zgodnie z przepisami ustawy dotyczącymi dostępu do określonej klauzuli tajności"*. O powyższym poinformowano *Pełnomocnika ochrony…*, który zlecił przewodniczącemu kontroli przeprowadzenie czynności ustaleniowych w ramach prowadzonej przedmiotowej kontroli.

Przeprowadzone czynności pozwoliły na stwierdzenie, że **nie doszło naruszenia przepisów oin. polegającego na ujawnieniu informacji niejawnych** zawartych w przedmiotowych materiałach, tylko do **złamania** opisanej powyżej zasady. Incydent ten wystąpił **w wyniku**

niedopatrzenia i niezamierzonego działania Naczelnika WŁiI Ka OSG, który desygnował do udziału w pracach komisji brakującej materiały niejawne o klauzuli TAJNE osoby (2) posiadające formalny dostęp do informacji niejawnych o klauzuli POUFNE. Działanie to **nie nosiło znamion umyślnego i celowego działania.** Rzeczonym osobom **nie udostępniano** informacji zawartych w przedmiotowych materiałach, a jedynie uczestniczyły one w porównaniu ewidencyjnym przedmiotowych materiałów oraz w ich fizycznym procesie brakowania, który odbył się zgodnie z obowiązującymi zasadami i przepisami w tym zakresie. Zakres działania i udział tych osób ograniczał się do działań czysto technicznych, a wypracowany **algorytm postępowania** przy niszczeniu przedmiotowej dokumentacji **wyklucza możliwość udostępnienia, a tym bardziej ujawnienia** materiałów niejawnych, a co za tym idzie **uniemożliwił** on wystąpienie naruszenia przepisów w rozumieniu przepisów oin. **Niewłaściwym działaniem wykazały się** również **osoby** desygnowane przez *N-ka WŁiI Ka OSG* do udziału w pracach komisji, które pomimo odbytych szkoleń, posiadanej wiedzy ***nie reagowały*** na fakt, że brakowane dokumenty posiadają klauzulę tajności wyższą od tej, do której posiadają one formalny dostęp. Ich działanie spowodowane było prawdopodobnie tym, że **nie miały one bezpośredniego fizycznego dostępu** (nie miały w rękach) niszczonych materiałów niejawnych.
Przeprowadzone czynności ustaleniowe udokumentowano w stosownym „Sprawozdaniu…", które pozwoliło na określenie i wprowadzenie działań zaradczych mających na celu uniknięcia podobnych sytuacji w przyszłości.
O wystąpieniu incydentu i wynikach przeprowadzonych czynności ustaleniowych poinformowano Komendanta Ka OSG, Komendanta Głównego SG oraz Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Wystąpienie opisanego incydentu formalnego w działalności *WŁiI* przesądza o wystawieniu **oceny negatywnej** dla niego w omawianym zagadnieniu.
Co do stosowania procedur niszczenia i zdejmowania ze stanu brakowanych materiałów niejawnych w kontrolowanych *WOI* i *WKD Ka OSG* uwag nie sformułowano i oceniono ten aspekt **pozytywnie**.

Działaniami kontrolnymi objęto również aspekt archiwizacji materiałów niejawnych przetwarzanych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG.* W odpowiedni sposób i na bieżąco przebiegał proces przekazywania przez *WOI Ka OSG* akt zakończonych *TAPS* bezpośrednio do Archiwum Straży Granicznej w Szczecinie, którego sprawdzenia dokonałem na podstawie właściwych „Spisów akt przekazanych". W zgodnie z zasadami przebiegał również proces archiwizacji materiałów niejawnych przetwarzanych przez kontrolowane komórki i przekazywanych do Archiwum Zakładowego Ka OSG poprzez kancelarię tajną za wyjątkiem 2 przypadków.
Pierwszy przypadek stanowi ujawniony w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych, będący na stanie mjr SG M. RYMANOWICZA **nierozliczony i niezakończony** „Dziennik ewidencji materiałów kryptograficznych" o nr Rdet. KA-OI-Z-25/16, który był prowadzony przez niego w Karpackim Ośrodku Wsparcia SG. Dziennik ten, zgodnie z przyjętymi ustaleniami, powinien zostać rozliczony w 2016 r. ze wszystkich zaewidencjonowanych w nim pozycji. Przedmiotowy materiał **należy pilnie rozliczyć i zdać** do kancelarii tajnej celem przekazania do Archiwum Zakładowego Ka OSG.
Drugi przypadek dotyczy zakończonych a nieprzekazanych (ogółem 9 szt.) „Dzienników ewidencji szyfrofaksów" i „Książek raportów ze służby" i „Książki doręczeń szyfrofaksów" prowadzonych w latach 2017-2018, będących na stanie Służby Dyżurnej Operacyjnej podległej Naczelnikowi WKD Ka OSG. Przedmiotowe materiały należy zgodnie z obowiązującymi wymogami przygotować do archiwizacji a następnie zdać do kancelarii tajnej Ka OSG.
Przypadki te traktuję jako **uchybienia** w kontrolowanej działalności *WŁiI i WKD Ka OSG.*

Podsumowując przeprowadzone czynności z zakresu porównania stanów dokumentów, obiegu i przetwarzania materiałów niejawnych *w WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* stwierdzam, iż **stan ewidencyjny materiałów niejawnych objętych kontrolą jest <u>zgodny</u> ze stanem faktycznym** materiałów niejawnych. W zagadnieniach przetwarzania przedmiotowych materiałów

niejawnych **nieprawidłowości nie stwierdzono,** natomiast **stwierdzono wystąpienie incydentu** w ochronie informacji niejawnych w *WŁiI Ka OSG.*

Zagadnienie oceniono:

- ***pozytywnie*** *WOI Ka OSG,*
- ***pozytywnie z uchybieniami*** dla *WKD Ka OSG,*
- w związku z wystąpieniem incydentu ***negatywnie*** dla *WŁiI Ka OSG.*

Zagadnienie 2: Weryfikacja stanu realizacji aspektów bezpieczeństwa osobowego działania systemu ochrony informacji niejawnych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG*, poprzez sprawdzenie, czy przetwarzający materiały niejawne spełniają ustawowo-formalne wymogi posiadania ważnych poświadczeń bezpieczeństwa osobowego, zaświadczeń o przeszkoleniu z oin i innego rodzaju upoważnień do przetwarzania informacji niejawnych wynikających z przepisów.

Przeprowadzone czynności kontrolne w aspekcie bezpieczeństwa osobowego i dokonane sprawdzenia w prowadzonym w kancelarii tajnej i Sekcji Postępowań Sprawdzających WOI Ka OSG „Wykazie osób z dostępem do informacji niejawnych" odnośnie pracowników/funkcjonariuszy *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG*, pozwalają na stwierdzenie, że w okresie objętym kontrolą **wszyscy** wykonawcy merytoryczni przetwarzający materiały niejawne w kontrolowanym podmiocie **posiadali właściwy poziom dostępu** do przetwarzanych przez siebie materiałów niejawnych.
Właściwą dokumentację bezpieczeństwa osobowego i stosowne upoważnienia posiadały również osoby wyznaczone do wykonywania czynności kancelaryjnych stosownie do określonego dla nich zakresu w *WKD i WŁiI, Ka OSG.*

Powyższe zagadnienie oceniono ***pozytywnie.***

Zagadnienie 3. Sprawdzenie czy wykonawcy merytoryczni właściwie realizują przepisy i wytyczne wobec materiałów niejawnych wytwarzanych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* pod względem formalnym ich wykonania.

W czasie kontroli poddano selektywnej weryfikacji i kontroli dokumenty i materiały niejawne wytworzone przez funkcjonariuszy i pracowników *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* pod względem formalnej poprawności ich wykonania i oznaczenia zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Stwierdzam, że wszystkie poddane analizie materiały były wykonane zgodnie z przepisami tj. Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2011 r. *w sprawie sposobu oznaczania materiałów i umieszczania na nich klauzul tajności* (Dz. U. 2011, Nr 288, poz. 1692). Materiały te znajdowały się na stanie poszczególnych wykonawców merytorycznych oraz w zasobach kancelarii tajnej.
Uchybień i nieprawidłowości w tym zakresie **nie stwierdzono.**
W okresie objętym kontrolą wykonawcy merytoryczni wykonujący obowiązki służbowe w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* **nie podejmowali** decyzji o zmianie/zniesieniu klauzuli tajności jak również nie wykonywali tych czynności.

Kontrolowane zagadnienie oceniono dla kontrolowanych *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* ***pozytywnie.***

Reasumując wyniki z przeprowadzonych zespół kontrolny czynności w **obszarze 1** realizowanych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* zespół kontrolny stwierdza, iż **stan ewidencyjny materiałów niejawnych objętych kontrolą jest zgodny ze stanem faktycznym** materiałów niejawnych.
W zagadnieniach przetwarzania materiałów niejawnych, bezpieczeństwa osobowego i fizycznego zespół ocenia ***pozytywnie*** dla *WKD, WOI Ka OSG*, natomiast w związku

z wystąpieniem incydentu w ochronie informacji niejawnych dla rzeczonych zagadnień ocenia ***negatywnie*** dla *WŁiI Ka OSG.*

Stan ochrony informacji, przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych z zakresu porównania stanów dokumentów, obiegu i przetwarzania materiałów niejawnych kontrolowanych podmiotach należy ocenić jako ***pozytywny*** *z zastrzeżeniem rozwiązań systemowych ujawnionych w aspektach tyczących WŁiI Ka OSG.*

Obszar 2. Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych w sieciach i systemach teleinformatycznych użytkowanych w *WOŚ Ka OSG*;

Kontrolę obszaru przeprowadzili: - mjr SG Dorota KROK, st. chor. SG Konrad BIAŁOGŁOWICZ.

Dla właściwego i pełnego przeprowadzenia czynności kontrolnych opracowano i wykorzystano w procesie kontrolnym „Formularz przeprowadzenia czynności kontrolnych, audytowych systemu… stanowisko …". Narzędzie to pozwoliło na uzyskanie pełnego i rzetelnego obrazu objętego czynnościami stanowiska teleinformatycznego w odniesieniu do obowiązujących przepisów, zasad, ustaleń i zastanego stanu faktycznego.

Szczegółowe ustalenia z kontrolowanego obszaru, materiały dowodowe kontrolujący zawarli w „Notatce służbowej" będącej częścią nr 3 „Akt kontroli".

Przedmioty poddane czynnościom kontrolnym na podstawie których dokonano oceny podmiotu kontrolowanego.

- Szczególne Wymagania Bezpieczeństwa Systemu Teleinformatycznego Centralna Baza Danych EWIDA II (wersja 1.0);
- Procedury Bezpiecznej Eksploatacji Systemu Teleinformatycznego Centralna Baza Danych EWIDA II (wersja 1.0);
- Aneks nr 1 do Szczególnych Wymagań Bezpieczeństwa i Procedur Bezpiecznej Eksploatacji Systemu Teleinformatycznego Centralna Baza Danych EWIDA II;
- Aneks nr 3 do Szczególnych Wymagań Bezpieczeństwa i Procedur Bezpiecznej Eksploatacji Systemu Teleinformatycznego Centralna Baza Danych EWIDA II;
- Procedury Bezpiecznej Eksploatacji Systemu Teleinformatycznego Centralna Baza Danych P-EWIDA II – procedura konfiguracji systemu MS Windows 8.1 Enterprise (dla stanowisk do klauzuli „POUFNE") wersja 1.1;
- Aneks nr 6 do Szczególnych Wymagań Bezpieczeństwa i Procedur Bezpiecznej Eksploatacji Systemu Teleinformatycznego Centralna Baza Danych EWIDA II;
- Procedury Bezpiecznej Eksploatacji Systemu Teleinformatycznego Centralna Baza Danych P-EWIDA II – procedura konfiguracji systemu Microsoft Windows 10 Enterprise 2016 LTSB (dla stanowisk do klauzuli „POUFNE");

Dokumentacja prowadzona przez lokalnego administratora systemu CBD EWIDA II, tj.:

- Dziennik działań administratora Systemu CBD EWIDA;
- Opisy stanowisk dostępowych CBD EWIDA II:
  - ✓ Opis stanowiska dostępowego Systemu CBD EWIDA II – PE-KA-OI-18 nr Z-339/18,
  - ✓ Opis stanowiska dostępowego Systemu CBD EWIDA II – PE-KA-OI-19 nr Z-340/18,
  - ✓ Opis stanowiska dostępowego Systemu CBD EWIDA II – PE-KA-SK-20 nr Z-341/18,
  - ✓ Opis stanowiska dostępowego Systemu CBD EWIDA II – PE-KA-SK-21 nr Z-342/18,
  - ✓ Opis stanowiska dostępowego Systemu CBD EWIDA II – PE-KA-ŁI-22 nr Z-2596/18.
- Dokumentacja prowadzona przez lokalnego administratora Systemu „OPAL", tj.:
  - Dziennik działań Lokalnego Administratora Systemu Niejawnej Poczty Internetowej „OPAL" RWD nr 201/14/18.

- Dokumentacja prowadzona przez lokalnego administratora Systemu „MILNET-Z", tj.:
  - Dziennik działań Lokalnego Administratora Systemu „MILNET-Z",
  - Załącznik B do SWB i PBE dla Systemu Teleinformatycznego MILNET-Z komponentu lokalnego systemu znajdującego się w Karpackim Ośrodku Wsparcia SG w Nowym Sączu,
  - Załącznik C do SWB i PBE dla Systemu Teleinformatycznego MILNET-Z komponentu lokalnego systemu znajdującego się w Karpackim Ośrodku Wsparcia SG w Nowym Sączu,

- Stanowiska:

  - Stanowisko dostępowe CBD EWIDA II PE-KA-OI-18;
  - Stanowisko dostępowe CBD EWIDA II PE-KA-OI-19;
  - Stanowisko dostępowe CBD EWIDA II PE-KA-SK-20;
  - Stanowisko dostępowe CBD EWIDA II PE-KA-SK-21;
  - Stanowisko dostępowe CBD EWIDA II PE-KA-ŁI-22.
  - Stanowisko dostępowe systemu teleinformatycznego „OPAL",;
  - Stanowisko dostępowe systemu teleinformatycznego „MILNET-Z";

ZAGADNIENIA OBJĘTE CZYNNOŚCIAMI KONTROLNYMI:

Zagadnienie 1. Analiza dokumentacji bezpieczeństwa niejawnych sieci i systemów teleinformatycznych pod względem kompletności, aktualizacji i konfiguracji stanowisk użytkowanych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG.*

Ogółem w kontrolowanych podmiotach informacje niejawne przetwarza się na 6 akredytowanych stanowiskach dostępowych niejawnych systemów/sieci teleinformatycznych.
I tak:

- w *WKD Ka OSG* funkcjonują:
  - ✓ 2 stanowiska dostępowe systemu CBD „EWIDA II" (PE-KA-SK-20, PE-KA-SK-21),
  - ✓ 1 stanowisko Systemu Niejawnej Poczty Internetowej „OPAL" */SNPI „OPAL"/*,
  - ✓ 1 stanowisko systemu „MILNET-Z" */ST „MILNET-Z"/.*
- w *WŁiI Ka OSG* funkcjonuje 1 stanowisko dostępowe systemu CBD „EWIDA II" (PE-KA-ŁI-22),
- w *WOI Ka OSG* funkcjonują 2 stanowiska dostępowe systemu CBD „EWIDA II" (PE-KA-OI-18, PE-KA-OI-19) .

W wyniku weryfikacji i bieżącej kontroli funkcjonujących w ramach niejawnych systemów stanowisk teleinformatycznych poczyniono następujące ustalenia:

- **<u>System CBD EWIDA II.</u>**

Podczas kontroli systemu CBD EWIDA II na stanowiskach dostępowych PE-KA-OI-18, PE-KA-OI-19, PE-KA-SK-20, PE-KA-SK-21, PE-KA-ŁI-22, sprawdzono poprawność ustawień konfiguracyjnych, zweryfikowano ilość założonych kont użytkowników oraz sprawdzono czy zostało zainstalowane oprogramowanie i czy jest ono aktualizowane zgodnie z wymaganiami dokumentacji bezpieczeństwa. Wszystkie kontrolowane stanowiska zostały skonfigurowane **prawidłowo**. Na wszystkich stanowiskach zgrano logi systemowe **zgodnie** z dokumentacją.
Konta użytkowników w systemie są zakładane i wycofywane **na bieżąco** na podstawie *Zleceń nadania/cofnięcia uprawnień* zgodnie z *Procedurami Bezpiecznej Eksploatacji (PBE)* systemu CBD EWIDA II. Działania podejmowane przez administratora lokalnego systemu CBD EWIDA II potwierdzane są bieżącymi wpisami w *„Dzienniku działań administratora".*

Na poszczególnych stanowiskach administrator lokalny dokonuje zapisu i archiwizacji logów systemowych.

- **System „OPAL".**

Podczas kontroli stanowiska dostępowego SNPI „OPAL" sprawdzono poprawność ustawień konfiguracyjnych, zweryfikowano ilość założonych kont użytkowników oraz sprawdzono czy zostało zainstalowane oprogramowanie zgodnie z wymaganiami dokumentacji bezpieczeństwa. Stanowisko zlokalizowane jest w budynku nr 1, na I piętrze w pomieszczeniu nr 232. Na stanowisku zainstalowano oprogramowanie które jest aktualne. Oprogramowanie aktualizowane jest w trybie offline przez lokalnego administratora. Stanowisko nie jest podłączone do żadnej sieci.
Na stanowisku założonych jest aktywnych 13 kont użytkowników zgodnie ze złożonymi zleceniami. Podczas kontroli dokonano sprawdzenia dzienników zdarzeń, nie stwierdzono wpisów mających wpływ na bezpieczeństwo systemu. Stanowisko zostało skonfigurowane **zgodnie** z zapisami dokumentacji bezpieczeństwa.

- **System „MILNET-Z".**

Podczas kontroli stanowiska dostępowego ST „MILNET-Z" sprawdzono poprawność ustawień konfiguracyjnych, zweryfikowano ilość założonych kont użytkowników oraz sprawdzono czy zostało zainstalowane oprogramowanie antywirusowe i czy jest aktualizowane zgodnie z wymaganiami dokumentacji bezpieczeństwa. Stanowisko zlokalizowane jest w budynku nr 1, na parterze w pomieszczeniu nr 125.
Dokumentacja kontrolowanego systemu jest **kompletna** a stan urządzeń, ich ustawień jest **zgodny** z opisem zasadami i przepisami. Na stanowisku zostało założonych 13 kont użytkowników, wszystkie konta są aktywne. Podczas kontroli dokonano sprawdzenia dzienników zdarzeń, **nie stwierdzono** wpisów mających wpływ na bezpieczeństwo systemu. Stanowisko zostało skonfigurowane **zgodnie** z zapisami dokumentacji bezpieczeństwa.

Kontrolowane zagadnienie oceniono ***pozytywnie*** dla wszystkich kontrolowanych podmiotów.

Zagadnienie 2. Sprawdzenie czy osoby funkcyjne wykonujące czynności i prace zlecone oraz użytkownicy niejawnych sieci i systemów posiadają odpowiednią, ważną dokumentację uprawniającą do wykonywania w nich czynności, w tym dokumentację bezpieczeństwa.

W Karpackim Oddziale Straży Granicznej na podstawie Decyzji nr 136 Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 18 września 2018 r. *w sprawie wyznaczenia w Karpackim Oddziale Straży Granicznej inspektorów bezpieczeństwa teleinformatycznego oraz administratorów systemów i sieci teleinformatycznych przeznaczonych do przetwarzania informacji niejawnych. w Karpackim Oddziale Straży* niżej wymienione osoby zostały wyznaczone do pełnienia funkcji lokalnych administratorów systemu CBD EWIDA II, SNPI „OPAL", oraz ST„MILNET-Z" funkcjonujących w poddanych kontroli *WKD, WŁiI, WOI*:

- **st. sierż. SG Paweł CHLIPAŁA** – Administrator lokalny CBD EWIDA II,
- **Pan Bogumił FINIK** – Administrator lokalny CBD EWIDA II,
- **st. chor. SG Rafał BARTKOWIAK** – Lokalny Administrator SNPI „OPAL",
- **st. chor. szt. SG Piotr WITOWSKI** – Lokalny Administrator ST „MILNET-Z",
- **Pan Paweł DALEWSKI** – Dubler Lokalnego Administratora ST „MILNET-Z".

Wyżej wymienione osoby posiadają **odpowiednią i ważną** dokumentację uprawniającą do wykonywania czynności zgodnie z zaleceniami wskazanymi w dokumentacji bezpieczeństwa poszczególnych systemów teleinformatycznych.

Wszyscy użytkownicy przetwarzający informacje niejawne na ww. stanowiskach **posiadają stosowne ważne** poświadczenia bezpieczeństwa i przetwarzają te informacje **zgodnie** z obowiązującymi przepisami o ochronie informacji niejawnych oraz dokumentacją bezpieczeństwa systemu. Osoby te zostały przeszkolone z zakresu ochrony informacji niejawnych i posiadają **ważne** zaświadczenia z tego zakresu.

Powyższe zagadnienie we wszystkich kontrolowanych podmiotach oceniono ***pozytywnie.***

Zagadnienie 3. Analiza ustawień kontrolowanych niejawnych sieci i systemów teleinformatycznych pod względem kompletności zainstalowania i bieżącej aktualizacji właściwego oprogramowania, w tym antywirusowego i ich zgodnością z właściwą dokumentacją bezpieczeństwa.

Po przeprowadzonej analizie ustawień niejawnych systemów/sieci teleinformatycznych użytkowanych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* pod względem kompletności zainstalowania i bieżącej aktualizacji właściwego oprogramowania, w tym antywirusowego zespół kontrolny stwierdził zgodność stosowanego oprogramowania z dokumentacją bezpieczeństwa. Wszystkie stanowiska komputerowe przeznaczone do przetwarzania informacji niejawnych systemów CBD „EWIDA II" zostały odpowiednio skonfigurowane zgodnie z wymaganą dokumentacją SWB i PBE. Zainstalowano w nich właściwe oprogramowanie antywirusowe (dla SNPI „OPAL" - ClamWin Free Antivirus 0.99.4. Baza wirusów z dnia 09.04.2019 r. 14:56:05., dla CBD „EWIDA II" - McAfee Endpoint Security 10.5.1.1147., dla ST „MILNET-Z" McAfee Endpoint Security 10.5.1.1147), które jest **na bieżąco** uaktualniane **zgodnie** z przyjętymi zasadami.

Uchybień i nieprawidłowości w kontrolowanym zagadnieniu nie ujawniono i oceniono je ***pozytywnie***.

Zagadnienie 4. Sprawdzenie zabezpieczeń lokalizacji stanowisk niejawnych sieci i systemów teleinformatycznych pod względem spełniania przez nie warunków bezpieczeństwa fizycznego i ich zgodności z dokumentacją bezpieczeństwa danej sieci, systemu.

Przeprowadzone przez zespół czynności kontrolne wykazały że wszystkie niejawne stanowiska i sieci teleinformatyczne użytkowane w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* zlokalizowane są w **odpowiednio** chronionych i zabezpieczonych pomieszczeniach służbowych Komendy Oddziału. Zabezpieczenia pomieszczeń, w których znajdują się stanowiska niejawne są **zgodne** z opisem w załączniku SWB i PBE oraz dokumentacją ochrony w tym zakresie tj. *Planem ochrony* .... Wymagana przepisami dokumentacja z zakresu bezpieczeństwa fizycznego prowadzona jest **na bieżąco** i zgodnie z postanowieniami w tym zakresie.

Przeprowadzona analiza sposobu funkcjonowania stanowiska ST „MILNET-Z" obsługiwanego przez *WKD Ka OSG* wykazała **potrzebę reorganizacji** jego działania pod względem lokalizacji i wyposażenia sprzętowo-technicznego. Obecnie przedmiotowe stanowisko użytkowane jest przez funkcjonariuszy SSDO WKD, pełniących służbę w budynku nr 1, na I piętrze w pomieszczeniu nr 232. Samo stanowisko znajduje się również w budynku nr 1, lecz w znacznie oddalonym (ok.100 m), zlokalizowanym na parterze, pomieszczeniu nr 125. Z uwagi na brak mechanizmu powiadamiania o nowych wiadomościach w pomieszczeniu służby dyżurnej, użytkownicy „MILNET-Z", kilkukrotnie podczas służby udają się na stanowisko celem sprawdzenia skrzynki odbiorczej co prowadzi w praktyce do dezorganizacji pełnionej służby. Sprzęt stanowiskowy umiejscowiony jest w pomieszczeniu z dwoma szafami i zasłoniętym przed podglądem z zewnątrz oknem a oświetlenie jest słabe (jedna działająca świetlówka). Stanowisko umieszczone jest częściowo na krześle a częściowo na posadzce. Sprzęt w postaci monitora, klawiatury i mysz znajduje się na krześle a jednostka centralna komputera wraz z telefonem na posadzce. Praca na stanowisku odbywa się w pozycji

„kucającej", co nie daje komfortu w wykonywaniu obowiązków służbowych. Sprzęt komputerowy jest przestarzały. Podczas kontroli komputer nie mógł się uruchomić. Natomiast po uruchomieniu wielokrotnie się zawieszał. Napęd CD-ROM działa nieprawidłowo i nie jest w stanie odczytać każdego rodzaju płyt. Zachodzi więc pilna potrzeba zmiany lokalizacyjno-sprzętowej dla poprawnego działania przedmiotowego systemu w *WKD Ka OSG*. Powyższe należy dokonać poprzez zmiany lokalizacji stanowiska, wymiany sprzętu przy jednoczesnym opracowaniu właściwej dokumentacji bezpieczeństwa systemu i przeprowadzeniu zgodnie z wymogami stosownej akredytacji.

Całość kontrolowanego zagadnienia dla wszystkich kontrolowanych podmiotów oceniono ***pozytywnie.*** Wynikające z przeprowadzonej analizy funkcjonowania ST „MILNET-Z" uwagi i postulaty dotyczą części organizacyjnej nie będącej przedmiotem kontroli.

Zagadnienie 5. Sprawdzenie czy wartości klauzul tajności informacji niejawnych przetwarzanych na stanowiskach niejawnych sieci i systemów teleinformatycznych użytkowanych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* są zgodne bądź mniejsze od wartości klauzuli tajności do której dany system został akredytowany.

Przeprowadzona selektywna kontrola na poszczególnych stanowiskach i kontach użytkowników **nie wykazała** przetwarzania na nich informacji niejawnych o klauzuli tajności wyższej od klauzuli określonej w dokumentacji akredytacyjnej dla danego niejawnego systemu/stanowiska teleinformatycznego. Jest to zgodne z obowiązującymi przepisami i zasadami z zakresu przetwarzania informacji w niejawnych systemach teleinformatycznych.

Kontrolowane zagadnienie oceniono ***pozytywnie.***

Reasumując przeprowadzone czynności w kontrolowanych, wykazanych powyżej zagadnieniach zespół kontrolny **ocenia** przedmiotowy **obszar 2** dla wszystkich objętych przedmiotowymi czynnościami podmiotów ***pozytywnie.***

Obszar 3. Realizacja zadań związanych z zagadnieniami bezpieczeństwa fizycznego ochrony informacji niejawnych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG.*

Kontrolę obszaru przeprowadził - chor. SG Łukasz BEDNARZ.

Dla właściwego i pełnego przeprowadzenia czynności kontrolnych opracowano i wykorzystano w procesie kontrolnym „Arkusz kontroli fizycznej ochrony informacji niejawnych". Narzędzie to pozwoliło na uzyskanie pełnego i rzetelnego obrazu zastosowanych środków ochrony fizycznej w kontrolowanych pomieszczeniach zajmowanych przez *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG*. Weryfikacja zagadnień zawartych w przedmiotowych „Arkuszach..." dała możliwość oceny stosowania tychże środków przez osoby w odniesieniu do użytkowanej dokumentacji bezpieczeństwa fizycznego, obowiązujących przepisów, zasad, ustaleń do zastanego stanu faktycznego.

Szczegółowe ustalenia z kontrolowanego obszaru, materiały dowodowe kontrolujący zawarł w „Notatce służbowej" będącej częścią nr 4 „Akt kontroli".

ZAGADNIENIA OBJĘTE CZYNNOŚCIAMI KONTROLNYMI:

Zagadnienie 1. Sprawdzenie czy sposób zabezpieczenia pomieszczeń, środków i materiałów niejawnych w nich przetwarzanych pod względem ich celowości, kompletności i wyposażenia

w stosunku do uregulowań dotyczących *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG.* jest właściwą realizacją postanowień zawartych w *Planie ochrony....*

WKD, WŁiI, WOI Ka OSG zajmują pomieszczenia zlokalizowane w budynkach I, II, IV Komendy Oddziału. Wszystkie użytkowane pomieszczenia w których przetwarzane są informacje niejawne zlokalizowane są w wyznaczonych odpowiednio strefach ochronnych i spełniają warunki określone przepisami warunki bezpieczeństwa fizycznego dla danego ich rodzaju. Materiały niejawne przetwarzane przez poszczególnych wykonawców merytorycznych przechowywane są w certyfikowanych szafach o odpowiednim poziomie bezpieczeństwa co do określonej klauzuli tajności przechowywanych w nich dokumentów. Wszystkie pomieszczenia zostały wyposażone we właściwe środki bezpieczeństwa fizycznego odpowiednie do poziomu zagrożeń mogących wystąpić w danym miejscu. Cała dokumentacja bezpieczeństwa przeznaczona do realizacji zadań związanych z ochroną fizyczną informacji niejawnych przetwarzanych w kontrolowanych podmiotach umiejscowiona jest w obowiązującym *Planie ochrony...* zatwierdzonym przez Komendanta Ka OSG w dniu 21.09.2016 r. Dokumentacja ta jest kompletna i na bieżąco aktualizowana.
Przeprowadzona fizyczna kontrola zabezpieczeń poszczególnych pomieszczeń, ich wyposażenia w środki ochrony wykazała zgodność z opisem znajdującym się w dokumentacji ochrony i **celowość** i **poprawność** ich doboru do poziomu przetwarzanych w nich informacji niejawnych. Weryfikacja realizacji postanowień zawartych w *Planie ochrony...* ze stanem faktycznym **nie wykazała nieprawidłowości i uchybień** w objętym działaniami kontrolnymi zakresie.

Dokonany przy okazji kontroli i porównania stanów materiałów niejawnych przegląd funkcjonowania systemu ich ochrony fizycznej w poddanych czynnościom kontrolnym komórkach podległych *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG,* wykazał **potrzebę weryfikacji** sposobu przechowywania tych materiałów przez poszczególnych wykonawców merytorycznych. Zakres wykonywanych obowiązków, niewielka ilość przetwarzanych materiałów niejawnych oraz określone warunki ich przechowywania przez niektóre osoby, prowadzą do wniosku aby osoby posiadające pojedyncze dokumenty i rzadko z nich korzystające, *przechowywały je w założonych dla siebie depozytach znajdujących się w pomieszczeniach kancelarii tajnej Ka OSG.*
Postępowanie takie **minimalizuje ryzyko wystąpienia incydentu** w oin. w postaci utraty bądź zagubienia materiałów niejawnych. W związku z powyższym istnieje potrzeba prowadzenia przez kierowników komórek organizacyjnych bieżącej analizy i monitoringu w zakresie przetwarzania i przechowywania materiałów niejawnych przez podległych funkcjonariuszy/pracowników ze szczególnym uwzględnieniem osób mających znikomy kontakt z informacjami/materiałami niejawnymi. Osoby takie, pomimo spełniania warunków bezpieczeństwa oin. w zakresie bezpieczeństwa osobowego i fizycznego, powinny przechowywać powierzone im materiały niejawne w założonych dla nich depozytach w kancelarii tajnej.

Całość powyższego zagadnienia oceniono ***pozytywnie*** dla wszystkich kontrolowanych podmiotów.

Zagadnienie 2. Sprawdzenie sposobu stosowania procedur wykorzystania i zarządzania środkami bezpieczeństwa fizycznego informacji niejawnych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG,* w tym sposobu i zasad pobierania i zdawania kluczy do pomieszczeń służbowych i szaf, przechowywania kodów dostępu do zamków szyfrowych, duplikatów kluczy i ich zgodności z przyjętymi uregulowaniami w tym zakresie.

W czasie wykonywania obowiązków służbowych wykonawcy merytoryczni kontrolowanej komórki, zabezpieczają fizycznie przetwarzane przez siebie informacje niejawne poprzez przechowywanie ich w zamykanych szafach/skarbczykach odpowiednich do poziomu ochrony danych informacji. W momencie opuszczenia pomieszczenia służbowego dana osoba

zamyka je na klucz ograniczając w ten sposób do niego dostęp. Funkcjonariusze i pracownicy *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* przechowują klucze bieżącego użytku w zabezpieczonych pojemnikach w przydzielonych im depozytorach znajdujących się w Biurze Przepustek Ka OSG. Każdorazowe pobranie/zdanie kluczy jest odnotowane w systemie deponowania kluczy. Klucze zapasowe od pomieszczeń, szaf, kody do szaf są zgodnie z przyjętymi uregulowaniami w tym zakresie, deponowane w miejscach określonych przepisami dokumentacji ochrony. Duplikaty kluczy przechowywane są w pomieszczeniach służby ochrony a ich stan jest zgodny.
Ciągi komunikacyjne do pomieszczeń użytkowanych przez *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG*, są w sposób ciągły monitorowane poprzez system wizyjny przez służbę ochrony Ka OSG. Niektóre z szczególnie narażonych pomieszczeń dodatkowo chronione są przez odpowiednie co do poziomu zagrożenia systemy alarmowe połączone ze służbą ochrony. Pomieszczenia wymagające ograniczenia do nich dostępu osób, wyposażono w dodatkowe zabezpieczenia w postaci czytników kart, zamków elektromagnetycznych i kamer umożliwiających ich użytkownikom selekcję osób wpuszczanych do pomieszczeń. Do przedmiotowych środków ochrony fizycznych wypracowano na podstawie przepisów oin., odpowiednie procedury i zasady postępowania minimalizujące ryzyko wystąpienia incydentu w ochronie informacji.

Analiza fizycznej ochrony pomieszczeń zajmowanych przez *WŁiI Ka OSG* w budynku nr 4 Komendy Ka OSG **wykazała potrzebę zmiany statusu** wyłączonych z bieżącego użytku zamkniętych drzwi łączących klatkę schodową przy Służbie Zdrowia Ka OSG z korytarzem do pomieszczeń zajmowanych przez rzeczony wydział. W ocenie zespołu kontrolnego drzwi te powinny być traktowane jako awaryjne wyjście bezpieczeństwa. Należy je na stałe oplombować i zamknąć na klucz, by w normalnych warunkach uniemożliwić wejście osób trzecich, jednak w przypadku nagłego losowego zdarzenia mogłyby być otwierane przy użyciu kluczy zdeponowanych po obu ich stronach w specjalistycznych oplombowanych ramkach zabezpieczonych szybką. Takie rozwiązanie z jednej strony pozwala na właściwe fizyczne zabezpieczenie pomieszczeń *WŁiI Ka OSG*, a z drugiej na szybką ewakuację zagrożonych osób w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.

Zespól kontrolny stwierdził, że przyjęty sposób stosowania procedur wykorzystania i zarządzania środkami bezpieczeństwa fizycznego informacji niejawnych w *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG*. **spełnia wszelkie wymogi** przewidziane przepisami i przyjętymi uregulowaniami w tym zakresie i ocenił kontrolowane zagadnienie ***pozytywnie***.

Zagadnienie 3. Sprawdzenie posiadania umiejętności wykonawców merytorycznych co do posługiwania się środkami ochrony fizycznej materiałów niejawnych będących na wyposażeniu pomieszczeń *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG* w których przechowują oni materiały niejawne

Wszyscy wykonawcy merytoryczni *WKD, WŁiI, WOI Ka OSG*, w obecności osób kontrolujących wykazali się właściwymi umiejętnościami posługiwania się środkami ochrony fizycznej materiałów niejawnych. Osoby te potrafiły posługiwać się kodowanymi zamkami szyfrowymi zabezpieczającymi certyfikowane szafy do przechowywania materiałów niejawnych, jak również innymi środkami ochrony stosowanymi w użytkowanych przez siebie pomieszczeniach.

Kontrolowane zagadnienie oceniono ***pozytywnie*** dla wszystkich kontrolowanych podmiotów.

Reasumując zespół kontrolny **ocenia** przedmiotowy **obszar 3** tyczący ochrony fizycznej informacji niejawnych przetwarzanych przez kontrolowane podmioty dla nich ***pozytywnie***.

Skala przyjętych ocen wraz z kryteriami ich przyznawania:

1. **Ocena pozytywna** – jest formułowana, gdy nie została stwierdzona ani jedna negatywna ocena kontrolowanego działu, spośród wyszczególnionych w poszczególnych obszarach, albo gdy stwierdzone uchybienia wystąpią w jednym z kontrolowanych obszarów i miały one wyłącznie charakter formalny i nie miały wpływu na stan ochrony informacji niejawnych.
2. **Ocena pozytywna z uchybieniami** – jest formułowana, gdy zostaną stwierdzone uchybienia w co najmniej w dwóch z badanych obszarów przy czym uchybienia te mają wyłącznie charakter formalny i nie miały wpływu na stan ochrony informacji niejawnych.
3. **Ocena pozytywna z nieprawidłowościami** - jest formułowana, gdy zostaną stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości w przynajmniej jednym z badanych obszarów lub doszło do naruszenia przepisów o ochronie informacji niejawnych.
4. **Ocena negatywna** - jest formułowana, gdy zostanie stwierdzona negatywna ocena co najmniej w jednym z kontrolowanych działów, a stwierdzone nieprawidłowości mają wpływ na stan ochrony informacji niejawnych. Ocena ta jest formułowana również wtedy gdy ujawniony zostanie incydent w ochronie informacjach niejawnych powstały z winy kontrolowanej komórki.

W świetle przyjętych mierników i ocen poprzez:

1) **UCHYBIENIE –** rozumie się odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym (zwłaszcza mające na celu charakter pomyłki, usterki, wady, drobnego lub oczywistego błędu), który nie powoduje następstw dla kontrolowanej działalności;
2) **NIEPRAWIDŁOWOŚĆ** – rozumie się działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów jest niecelowe, nielegalne lub nierzetelne.

VI. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz wskazanie osób za nie odpowiedzialnych.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych zespół kontrolny **NIE STWIERDZIŁ NIEPRAWIDŁOWOŚCI** w kontrolowanych obszarach dla *WKD i WOI Ka OSG.*

Ujawniono jednak, iż w *WŁiI Ka OSG* **dwukrotnie doszło do incydentów** w ochronie informacji niejawnych. Przedmiotowe incydenty polegały na tym, że w procesie brakowania materiałów kryptograficznych o klauzuli TAJNE, przetwarzanych przez *AMK* brały udział osoby posiadające dostęp i poświadczenia bezpieczeństwa do klauzuli POUFNE. Powyższe stanowi naruszenie zasady wynikającej z art. 8 pkt. 1 *ustawy*.... Przeprowadzone czynności ustaleniowe pozwoliły na wykazanie, że **nie doszło naruszenia przepisów oin. polegającego na ujawnieniu informacji niejawnych** zawartych w przedmiotowych materiałach, tylko do **złamania** wykazanej powyżej zasady. Incydent ten wystąpił **z winy Naczelnika WŁiI Ka OSG,** który w wyniku niedopatrzenia i niezamierzonego działania desygnował osoby do niszczenia materiałów. **Niewłaściwym działaniem wykazały się** również **osoby** wyznaczone do udziału w brakowaniu, które pomimo odbytych szkoleń, posiadanej wiedzy nie reagowały na fakt, że brakowane dokumenty posiadają klauzulę tajności wyższą od tej, do której posiadają one formalny dostęp.

VII. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania podmiotu kontrolowanego.

1. *Naczelnik Wydziału Łączności i Informatyki Ka OSG* doprowadzi do rozliczenia, zakończenia i archiwizacji będącego na stanie mjr SG M. RYMANOWICZA „Dziennika ewidencji materiałów kryptograficznych" o nr Rdet. KA-OI-Z-25/16.

2. *Naczelnik Wydziału Łączności i Informatyki Ka OSG* wydeleguje do składu stałej komisji do brakowania, osoby posiadające klauzulę dostępu do informacji niejawnych równą bądź wyższą od klauzuli brakowanych w jego wydziale materiałów niejawnych i przedstawi zmiany *Naczelnikowi WOI Ka OSG* celem ich dokonania we właściwej w tym zakresie decyzji.

3. *Naczelnik Wydziału Łączności i Informatyki Ka OSG* w porozumieniu *z Naczelnikiem Wydziału Ochrony Informacji Ka OSG* i *St. Specjalistą ds. Ppoż* doprowadzą do zmiany statusu wyłączonych z bieżącego użytku zamkniętych drzwi łączących klatkę schodową przy Służbie Zdrowia Ka OSG z korytarzem do pomieszczeń zajmowanych przez rzeczony wydział. Drzwi te mają być traktowane jako awaryjne wyjście bezpieczeństwa. Należy je na stałe oplombować i zamknąć na klucz, tak by w normalnych warunkach uniemożliwić wejście osób trzecich, a w przypadku nagłego losowego zdarzenia mogłyby być otwierane przy użyciu kluczy zdeponowanych po obu ich stronach w specjalistycznych oplombowanych ramkach zabezpieczonych szybką. Pozostałe klucze „zapasowe" zdeponować u Kierownika Zmiany Służby Ochrony.

4. *Naczelnik Wydziału Ochrony Informacji Ka OSG* opracuje nową decyzję w sprawie powołania stałych komisji do brakowania i niszczenia dokumentów niearchiwalnych oznaczonych symbolem Bc w Komendzie Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu i przedstawi Komendantowi Ka OSG celem wprowadzenia jej w życie.

5. *Naczelnik Wydziału Koordynacji Działań Ka OSG* doprowadzi do archiwizacji zakończonych a nieprzekazanych „Dzienników ewidencji szyfrofaksów" i „Książek raportów ze służby" i „Książki doręczeń szyfrofaksów" prowadzonych w latach 2017-2018, będących na stanie Służby Dyżurnej Operacyjnej.

6. *Naczelnik Wydziału Koordynacji Działań Ka OSG* w porozumieniu *z Naczelnikiem Wydziału Ochrony Informacji Ka OSG* doprowadzą do przeorganizowania pod względem formalno-lokalowo-sprzętowym funkcjonowania stanowiska ST „MILNET-Z" wykorzystywanego w działalności służbowej *WKD Ka OSG*.

7. *Naczelnik Wydziału Ochrony Informacji Ka OSG* w ramach prowadzonych szkoleń, uwypukli problematykę dostępu osób do informacji niejawnych ze szczególnym uwzględnieniem problematyki brakowania materiałów o krótkotrwałym znaczeniu praktycznym.

8. *Naczelnicy* kontrolowanych podmiotów przeprowadzą analizę i weryfikację sposobu przechowywania przez siebie i poszczególnych podległych sobie wykonawców merytorycznych przetwarzających niewielką ilość materiałów niejawnych i rzadko z nich korzystających, mającą na celu wskazanie osób które powinny przechowywać rzeczone materiały w założonych dla siebie depozytach znajdujących się w pomieszczeniach kancelarii tajnej Ka OSG.

VIII. Termin złożenia informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Kierownicy podmiotów kontrolowanych, dla których zalecenia i wnioski opisano w rozdziale VII. pkt. 1 do 7 niniejszego dokumentu, informacje o ich realizacji a także o podjętych działaniach w przedmiotowym zakresie, przekażą do komórki kontroli w terminie do dnia **30 listopada 2019 r.**

IX. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w systemie EZD, które w wersji elektronicznej przekazano każdemu z kierowników podmiotu kontrolowanego a egzemplarz aktowy pozostaje w aktach kontroli prowadzonych w formie nieelektronicznej komórki kontroli.

X. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w „Książce kontroli Karpackiego Oddziału Straży Granicznej" zaewidencjonowanej pod pozycją RTD 33/2016, karta 20 poz. 7.

Z poważaniem

KOMENDANT
Karpackiego Oddziału Straży Granicznej
w Nowym Sączu

płk SG Stanisław Laciuga
dokument podpisany elektronicznie

Wykonano w 2 egzemplarzach:
egz. nr 1 - kontrolowane podmioty (wersja elektroniczna poprzez system EZD),
egz. nr 2 - ad acta (wersja papierowa).
Wykonał: Józef Korona ☎ IP 6653250
Data: 08.10.2019 r.